

Minister Rozwoju i Technologii

Znak pisma: DAB-II.053.3.2023
Warszawa, 26 maja 2023 r.

Pan
Wojciech Gwizdak

Zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji

Minister Rozwoju i Technologii działając na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) zawiadamia, że po rozpatrzeniu petycji z dnia 1 marca 2023 r. przeciw nowelizacji Prawa Budowlanego zmierzającego do rozszerzenia ograniczonych uprawnień architektonicznych, będącej uzupełnieniem petycji z dnia 13 grudnia 2022 r., którą ze względu na braki formalne polegające na niewskazaniu osoby reprezentującej podmioty wnoszące petycję oraz adresu do korespondencji pozostawiono bez rozpatrzenia, uznał, iż petycja zasługuje na częściowe uwzględnienie, z pewnymi zastrzeżeniami wskazanymi poniżej w uzasadnieniu.

Uzasadnienie

Jak wskazano w rozpatrywanej petycji *„przedmiotem petycji jest postulat:*

- *wykreślenia art. 1 ust. 7 pkt a z projektu ustawy o zmianie ustawy Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw (numer w wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów UD427) w brzmieniu:
„W art. 15a: a) ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej w ograniczonym zakresie uprawniają do projektowania lub kierowania robotami budowlanymi w odniesieniu do architektury obiektu o kubaturze do 1000 m³.”*
- *wykreślenia z tabeli stanowiącej załącznik nr 2 Rozporządzeniu Ministra Inwestycji i Rozwoju w sprawie przygotowania zawodowego do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie z dnia 29 kwietnia 2019 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 831) wykaz kierunków studiów odpowiednich lub pokrewnych dla danej specjalności w wierszu o lp. nr 2 ostatniej pozycji (kolumna Kierunki studiów pokrewne dla danej specjalności) słów: „kierunek studiów w zakresie budownictwa” i pozostawienie tej pozycji pustej.”*

Odnosząc się do pierwszej propozycji należy wskazać, iż zgodnie z obowiązującym art. 15a ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2023 r. poz. 682) uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej w ograniczonym zakresie uprawniają do projektowania lub kierowania robotami budowlanymi, w odniesieniu do architektury obiektu o kubaturze do 1000 m³ w zabudowie zagrodowej lub na terenie zabudowy zagrodowej.

Na początkowym etapie procedowania projektu ustawy o zmianie ustawy Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw (UD427) projekt ten zakładał, że uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej w ograniczonym zakresie uprawniałyby do projektowania lub kierowania robotami budowlanymi w odniesieniu do architektury obiektu o kubaturze do 1000 m³.

Niemniej jednak, po ponownej analizie projektowanych zmian oraz w wyniku uwzględnienia uwag zgłoszonych w ramach konsultacji publicznych, opiniowania i uzgodnień, a także mając na uwadze to, aby ograniczone uprawnienia zawierały

ograniczenia odnoszące się do rodzaju funkcji projektowych obiektów budowlanych, na dalszym etapie prac nad projektem ustawy zaproponowano zwiększenie zakresu uprawnień osób posiadających uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej w ograniczonym zakresie.

W związku z powyższym Ministerstwo Rozwoju i Technologii, mając na uwadze Państwa wnioski by ograniczone uprawnienia zawierały ograniczenia odnoszące się do rodzaju funkcji projektowych obiektów budowlanych, zaproponowało zmiany zwiększające zakres uprawnień osób posiadających uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej w ograniczonym zakresie w przypadku osób posiadających tytuł zawodowy magistra inżyniera, lub inżyniera architekta w odniesieniu do architektury obiektów o kubaturze do 1000 m³ o kategorii I, II, III, XVIII, XX z jednoczesnym usunięciem obecnego ograniczenia dotyczącego obszaru projektowania „w zabudowie zagrodowej lub na terenie zabudowy zagrodowej”. Ponadto wprowadzono przepisy umożliwiające uzyskiwanie uprawnień budowlanych do projektowania w ograniczonym zakresie przez techników lub osoby które ukończyły szkołę branżową II stopnia, w branży odpowiedniej dla danej specjalności, w odniesieniu do architektury obiektu o kubaturze do 1000 m³ w zabudowie zagrodowej lub na terenie zabudowy zagrodowej.

Podkreślenia wymaga, że tak jak ma to miejsce obecnie, warunkiem uzyskania ww. uprawnień budowlanych będzie zdanie egzaminu ze znajomości procesu budowlanego oraz umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy technicznej. Zakłada się, że proponowane zmiany mogą przełożyć się na zwiększenie zainteresowania zdobyciem uprawnień budowlanych w specjalności architektonicznej w ograniczonym zakresie co uzasadnione jest rosnącym zapotrzebowaniem na takie usługi. W tym miejscu wskazać należy, że w Polsce współczynnik liczby architektów na 1000 mieszkańców wynosi 0,4 i jest jednym z najniższych w Unii Europejskiej, w której średnia oscyluje w granicach 1,0, tym samym polscy obywatele mają ograniczony dostęp do usług projektowych w specjalności architektonicznej w porównaniu do pozostałych obywateli państw członkowskich. Projektowane przepisy nie naruszają zasady proporcjonalności, gdyż w żaden sposób nie ograniczają oraz nie wpływają na ograniczenie dostępu do wykonywania zawodu architekta. Projektowane zmiany wpłyną na zwiększenie poziomu dostępności i konkurencyjności w tym zakresie, bez uszczerbku na bezpieczeństwie i jakości wykonywanych usług. Natomiast weryfikacja, czy posiadana wiedza i umiejętności są wystarczające do uzyskania uprawnień budowlanych do projektowania w ograniczonym zakresie w specjalności architektonicznej będzie miała miejsce podczas egzaminu na uprawnienia budowlane przeprowadzanego przed komisją egzaminacyjną powoływaną przez organ samorządu zawodowego architektów.

Warto także wspomnieć, iż technicy mieli już w przeszłości prawną możliwość uzyskiwania ograniczonych uprawnień projektowych, tzn. do dnia 31 grudnia 2005 r.

Odnosnie propozycji drugiej tj. wykreślenia z tabeli stanowiącej załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 29 kwietnia 2019 r. w sprawie przygotowania zawodowego do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie „kierunku studiów w zakresie budownictwa” jako kierunku pokrewnego do uzyskania uprawnień w specjalności architektonicznej, to należy ją ocenić negatywnie.

Należy bowiem mieć na uwadze, że kierunki studiów: architektura oraz architektura i urbanistyka stanowią kierunki pokrewne dla specjalności konstrukcyjno-budowlanej w ograniczonym zakresie. Zatem osoby posiadające wykształcenie zdobyte na wskazanych kierunkach mogą ubiegać się o uzyskanie uprawnień budowlanych w specjalności konstrukcyjno-budowlanej w ograniczonym zakresie po spełnieniu pozostałych warunków, a więc odbyciu odpowiedniej praktyki zawodowej i uzyskaniu pozytywnego

wyniku z części pisemnej i ustnej egzaminu, przeprowadzonego przez właściwą okręgową izbę inżynierów budownictwa. Posiadając takie uprawnienia architekt jest upoważniony do samodzielnego zaprojektowania, a następnie nadzorowania realizacji obiektu kubaturowego mieszczącego się w uprawnieniach w ograniczonym zakresie. Analogicznie, na zasadzie wzajemności, inżynier budownictwa może ubiegać się o uzyskanie uprawnień w specjalności architektonicznej w ograniczonym zakresie. Taki system prawny funkcjonuje od lat i nigdy nie było przedmiotem sporu, bowiem absolwenci kierunku „budownictwo” są właściwie przygotowani do projektowania i kierowania robotami budowlanymi w specjalności architektonicznej.

Uzasadnione wydaje się zatem stwierdzenie, że absolwenci kierunku „budownictwo” są przygotowani do projektowania i kierowania robotami budowlanymi w ograniczonym zakresie w specjalności architektonicznej.

Ponadto należy mieć na uwadze, że w kwestii standardów kształcenia na kierunkach z zakresu budownictwa uczelnie są autonomiczne we wszystkich obszarach swojego działania na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.), dalej „ustawa PSWN”, a podstawą systemu szkolnictwa wyższego i nauki jest wolność nauczania, twórczości artystycznej, badań naukowych i ogłaszania ich wyników oraz autonomia uczelni. Uczelnie prowadzą kształcenie zgodnie z zasadą autonomii programowej, która daje im prawo do swobodnego kształtowania swojej oferty dydaktycznej i programów studiów. Wszelkie inicjatywy dotyczące tworzenia kierunków studiów, w tym w zakresie budownictwa, i określania ich nazw, jak też decyzje dotyczące kształtowania i doskonalenia programów studiów, pozostają w gestii uczelni i są autonomiczną decyzją jej władz. Uczelnie tworząc studia, uwzględniają m. in. zapotrzebowanie otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym rynku pracy. Należy także wskazać, że przepisy ustawy PSWN (art. 61) dają uczelniom możliwość prowadzenia studiów we współpracy z organem nadającym uprawnienie do wykonywania zawodu, organem przeprowadzającym postępowanie egzaminacyjne w ramach uzyskiwania uprawnień do wykonywania zawodu, organem samorządu zawodowego, organizacją gospodarczą lub organem rejestrowym. Zasady współpracy przy prowadzeniu studiów określa umowa zawarta w formie pisemnej, która może określać udział ww. podmiotu, w opracowaniu programu studiów oraz sposób realizacji praktyk zawodowych.

Wprowadzenie postulowanych zmian znacząco ograniczyłoby dostęp do usług projektowych w specjalności architektonicznej przy i tak niewielkiej w porównaniu do średniej Unii Europejskiej liczbie architektów działających w kraju.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z upoważnienia, z wyrazami szacunku

Bartłomiej Baran

zastępca dyrektora departamentu

/ kwalifikowany podpis elektroniczny /

Informacja na temat przetwarzania danych osobowych:

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku

z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. U. L 119 z 4 maja 2016 z późn. zm.), zwanego dalej „RODO”, informuję, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Minister Rozwoju i Technologii z siedzibą w Warszawie, przy Placu Trzech Krzyży 3/5, 00-507 Warszawa, kancelaria@mrit.pl, tel. +48 222 500 123, adres skrytki na ePUAP: /MRPIT/SkrytkaESP, natomiast wykonującym obowiązki administratora jest Dyrektor Departamentu Architektury, Budownictwa i Geodezji.
2. Dane kontaktowe do Inspektora Ochrony Danych: Inspektor Ochrony Danych, Ministerstwo Rozwoju i Technologii, Plac Trzech Krzyży 3/5, 00-507 Warszawa, adres e-mail: iod@mrit.gov.pl.
3. Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane na podst. art. 6 ust. 1 lit. c RODO tj. wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na Administratorze, w związku z realizacją przepisów ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2512, z późn. zm.), rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 kwietnia 2022 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rozwoju i Technologii (Dz. U. poz. 838) oraz na podstawie art. 6 ust. 1 lit. e, tj. wykonywaniem przez Administratora zadań realizowanych w interesie publicznym lub sprawowania władzy publicznej powierzonej Administratorowi.
4. Pani/Pana dane osobowe mogą być udostępniane podmiotom do tego uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.
5. Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres niezbędny do realizacji celów przetwarzania, nie krócej niż okres wskazany w przepisach o archiwizacji.
6. Pani/Pana dane osobowe nie będą podlegać zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji lub profilowaniu.
7. Pani/Pana dane osobowe nie będą przekazywane do państwa trzeciego ani do organizacji międzynarodowych.
8. Podanie danych jest dobrowolne, ale niezbędne do rozpatrzenia petycji.
9. Przysługuje Pani/Panu prawo dostępu do treści swoich danych oraz ich sprostowania.
10. Przysługuje Pani/Panu również prawo do złożenia skargi w związku z przetwarzaniem ww. danych do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, na adres: 00-193 Warszawa, ul. Stawki 2.